

Inverkan av de åtgärder som vidtagits för att förhindra spridningen av coronavirus på ersättningar enligt OlyL

På grund av virusepidemin har Finlands regering med stöd av beredskapslagen vidtagit åtgärder för tryggnad av vårdkapaciteten och hanteringen av epidemiläget. Åtgärderna inverkar även på situationen för skadade. Försäkringsanstalterna har fått frågor av skadade om ersättningar för olycksfall i arbetet och för yrkessjukdomar i anslutning till de åtgärder som vidtagits för att förhindra spridningen av coronavirus.

Med den här interimistiska anvisningen utfärdar ersättningsnämnden för olycksfallsärenden (EFO) direktiv för försäkringsanstalterna i vissa frågor för att säkerställa en enhetlig ersättningspraxis i den situation som coronaepidemin förorsakat. Anvisningen gäller högst så länge som de åtgärder som regeringen vidtagit med stöd av beredskapslagen är aktuella.

Trots den exceptionella situationen tillämpas den gällande lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Skadade ska behandlas likvärdigt med iakttagande av samma ersättningsgrunder. Om den skadade känner oro över virussituationen är detta inte en grund för att avvika från ersättningsgrunderna, men det är viktigt att trygga kontinuiteten med ersättningar till skadade även under exceptionella förhållanden.

I alla oklara fall är det skäl att begära ett utlåtande av EFO.

Ersättningar för sjukvård och andra kostnadsersättningar

Enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar omfattar ersättningar för sjukvård bland annat läkemedel och förbrukningsartiklarsamt medicinsk rehabilitering. Ersättningar för kostnader består av bland annat nödvändiga resekostnader för sjukvård.

Med nödvändiga resekostnader avses tur- och returesor med kollektiva trafikmedel. Vid resa med egen bil ersätts som resekostnader hälften av den skattefria kilometerersättning som Skatteförvaltningen fastställt. Om den skadade inte på grund av skada eller sjukdom kan använda kollektiva trafikmedel eller egen bil, ersätts den skadade för kostnader för anlåtande av taxi.

Om anlåtande av kollektiva trafikmedel begränsas eller sådana inte finns tillgängliga på grund av de åtgärder som regeringen vidtagit, ersätts kostnaderna för anlåtande av taxi eller annan transporttjänst.

Läkemedel ersätts som sjukvård och därför ersätts även nödvändiga resekostnader för apoteksresor enligt ovannämnda principer. Om den skadade framlägger att till exempel taxikostnader eller utgifter för hemtransport av läkemedel ska ersättas, ersätts kostnaderna såsom ovan.

Medicinsk rehabilitering

Som sjukvård ersätts även medicinsk rehabilitering, som kan vara till exempel fysikalisk behandling, verksamhetsterapi eller rehabiliteringsperioder på en vårdanstalt. Syftet med medicinsk rehabilitering är att stödja behandlingen av skador och förbättra och upprätthålla den skadades fysiska funktionsförmåga. Därför är det viktigt att behandlingen fortsätter och är regelbunden i enlighet med remissen.

Den skadade har i allmänhet en betalningsförbindelse till behandlingen i fråga. Huvudregeln vid undantagstillstånd är att betalningsförbindelsen är i kraft på det sätt som den har gjorts.

På grund av regeringens åtgärder kan det förekomma störningar på vårdanstalter och verksamheten omorganiserar. Av denna orsak rekommenderas exceptionella lösningar för genomförande av behandlingar, såsom utnyttjande av rehabiliteringstjänster på distans, om det lämpar sig för den försäkrades situation och servicebehov. På samma sätt kan det på den skadades begäran bli aktuellt med behandlingar på annat håll, om det kan genomföras till skäligen kostnader.

Om vårdanstalten avbokar en behandling eller om verksamhetsstället är stängt, blir det avbrott i behandlingen. Om en betalningsförbindelse går ut på grund av ett avbrott ska behovet av rehabilitering omprövas på försäkringsanstalten utgående från skadans status, när behandling finns att tillgång eller behandlingen skulle fortsätta efter att betalningsförbindelsen gått ut.

Under den tid åtgärderna gällande coronaepidemin är i kraft kan nya betalningsförbindelser beviljas så att de är giltiga för en längre tid än vanligt.

Sjukvård

På grund av de åtgärder som vidtagits för att förhindra att coronaviruset sprids kan icke brådskande ingrepp komma att skjutas upp. Man kan dessutom bli tvungen att skjuta upp ingrepp på grund av den knappa tillgången på personalresurser inom hälsovården.

Den skadade har fortfarande rätt till dagpenning eller olycksfallspension på grund av arbetsförmåga, när den skadade är arbetsoförmögen till följd av en skada och vårdanstalten skjuter upp ett ingrepp till en senare tidpunkt. Den skadade kan också själv komma med önskemål om att behandlingen ska skjutas upp, så att vårdanstalten skjuter upp den. Försäkringsanstalten ska aktivt följa tillgången till behandling och säkerställa att det inte blir avbrott i utbetalningen av ersättning för inkomstbortfall. Om tillgången till vård inom den offentliga sektorn fördröjs, ska försäkringsanstalten överväga att ge en betalningsförbindelse till den privata sektorn.

Den skadade är skyldig att ta emot sjukvård som är nödvändig för behandlingen av skadan. Om den skadade således själv avbokar den tid som reserverats för ett ingrepp, avbryts utbetalningen av ersättning för inkomstbortfall tills ingreppet görs. Ett sådant avbrott kräver alltid ett utlåtande av EFO.

Rehabiliteringsåtgärder

Rehabiliteringsåtgärder som ersätts på grund av olycksfall och yrkessjukdom varierar mycket, allt från utredning av rehabilitering till avslutande av rehabilitering. Utgångspunkten är att principerna är desamma som i föregående stycke om sjukvård.

Regeringens åtgärder i fråga om coronaepidemin kan leda till svårigheter för läroinrättningar att anordna utbildning eller arbetsprövning eller att man blir tvungen att avbryta sådan. När ett avbrott beror på läroinrättningen eller till exempel den arbetsplats där arbetsprövning anordnas, fortsätter utbetalningen av rehabiliteringspenning under den tid avbrottet pågår. Försäkringsanstalten ber om en redogörelse för avbrottet av den part som anordnar rehabiliteringen.

Den skadade ska aktivt följa upp att rehabiliteringen framskrider. Om rehabiliteringen inte framskrider av orsaker som beror på den skadade (om den skadade t.ex. blir borta från skolan eller inte främjar utredningen), avbryts betalningen av rehabiliteringspenning och fortsätts först när rehabiliteringen igen främjas.

För att säkerställa en enhetlig ersättningspraxis vid rehabilitering ska man alltid begära utlåtande av EFO, om det är fråga om ett ärende som påverkas av de åtgärder som vidtagits för att förhindra spridningen av coronavirus.